

УДК 371.671
Х91

Х91 **Хрестоматія для читання.** Твори для дітей 3 і 4 року життя / уклад. А. А. Ємець, О. М. Коваленко, О. В. Шапка. — Х.: Вид. група «Основа», 2017. — 160 с.: іл.

ISBN 978-617-00-3020-7.

У хрестоматії наведено найкращі зразки дитячої літератури, які спрямовані на забезпечення загального мовленевого розвитку дошкільників і формування в них інтересу до художньої літератури.

Вихователі знайдуть у хрестоматії якісний матеріал для змістовних занять, батьки — можливість плідно спілкуватися з дитиною, малюки — корисну й цікаву розвагу.

Хрестоматію укладено відповідно до чинних програм.

УДК 371.671

ISBN 978-617-00-3020-7

© Ємець А. А., Коваленко О. М.,
Шапка О. В., укладання, 2017
© ТОВ «Видавнича група “Основа”», 2017

ДЛЯ ВАС, ДОРОСЛІ!

ЩО І ЯК ЧИТАТИ ДІТЯМ ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО 3-Х РОКІВ

Ранній вік — це час, коли дитина починає пізнавати навколишній світ і себе, вчиться ходити і говорити. Разом з мовленням у дітей раннього віку розвивається мислення. У мовленні виявляються емоційність дитини, її потреби, інтереси, темперамент — увесь психічний склад особистості.

Одним з найбільш ефективних засобів загального й мовленевого розвитку дитини є художнє слово. Надзвичайно важливо, щоб воно стало вірним супутником малюка з перших місяців його життя. Дані наукових досліджень свідчать про те, що вже наприкінці четвертого тижня життя на малюка заспокійливо впливає колискова пісня, а після шести місяців дитина досить емоційно відгукується на забавлянки, які супроводжуються активними рухами («Ладки», «Кую, кую чобіток» тощо).

Перша частина книги *«Твори для дітей раннього віку (від народження до трьох років)»* містить вірші, пісні, колискові, пестушки, забавлянки, казки, які можуть бути використані батьками й вихователями в процесі спілкування з дітьми раннього віку. Успіх в організації такої діяльності багато в чому залежить від того, як дорослі розуміють особливості сприйняття дітьми художніх творів.

Впродовж першого року життя дитина сприймає передусім не зміст слова, а його інтонаційне забарвлення. Малюк по-різному реагує на звернену до нього мову (посміхається, плаче, робить різні рухи головою, руками) залежно від ласкавої чи суворої інтонації мовлення дорослого. Психологи відзначають раннє тяжіння дітей до ритмічно-мелодійної структури мовлення. Малюки виявляють інтерес до ритмічного сполучення звуків, слів та інтонацій, з якими їх вимовляє дорослий. Це дозволяє використовувати

нескладні віршовані твори під час спілкування з дитиною раннього віку.

Після шести місяців дитина починає розуміти мову дорослих на рівні окремих слів. Це виявляється в тому, що вона повертає голівку в той бік, де знаходиться названий дорослим предмет. З цього часу важливо супроводжувати читання художніх творів показом реальних предметів, іграшок, малюнків, рухів, дій тощо.

Сприйняття літературних творів дітьми раннього віку залежить від уміння слухати. Формування слухової зосередженості є одним із найважливіших завдань дошкільного виховання. Здатність зосереджуватися на слуханні тексту починає інтенсивно розвиватися в дітей після 1,5 років за умови систематичного використання дорослими художніх творів. При цьому слід мати на увазі, що багаторазове повторення знайомих текстів позитивно позначається на формуванні в дітей інтересу до слухання. Ритмічно-мелодійна структура твору, інтонаційна виразність читання дорослого й знайомі слова сприяють розумінню тексту.

Діти після 1,5 років здатні розуміти зміст нескладних художніх творів. Особливістю цього віку є наочно-дійовий тип мислення. Тому під час ознайомлення малюків із художніми творами необхідно використовувати різноманітну наочність і залучати дітей до виконання активних рухів, дій із предметами й одночасного повторення окремих слів. Заохочення і спонукання малюків до відтворення кінця віршованої фрази сприяє розвитку пам'яті й дає можливість дитині 2,5 років читати напам'ять невеликі вірші. Сприйняття тексту без використання наочності стає доступним дітям третього року життя за повторного читання знайомих творів.

Отже, у ранньому дитинстві формується здатність розуміти й емоційно відгукуватися на зміст творів художньої літератури. Створення сприятливих умов і систематична робота з художніми творами дозволяє забезпечити такий рівень розвитку мовлення дітей, який надає їм можливість висловити своє бажання, думку, повторити те, що вони запам'ятали.

Численні народні твори, перевірені досвідом виховання багатьох поколінь, а також найкращі зразки авторських текстів, доступних розумінню дітей раннього віку, представлені в першій частині хрестоматії, яка складається з трьох розділів: «Колискові», «Забавлянки», «Казки».

КОЛИСКОВІ ПІСНІ

Це один з найдавніших жанрів народної словесності. Коліскові виконують для того, щоб заспокоїти, заколисати дитину. Відомі випадки, коли новонароджена дитина, яка плакала, заспокоювалася й затихала, чуючи тихий спів матері.

У минулому колісанки виконували ще й як замовляння, для того щоб привернути до дитини або відвернути від неї дію надприродних сил, захистити від зла, зберегти й зміцнити її здоров'я.

Мова коліскових пісень барвиста, приваблива, а сюжети прості й зрозумілі, насичені яскравими образами. Коліскові пісні зазвичай короткі і легко запам'ятовуються. Вони фактично стають першими поетичними творами, слова і фрази яких запам'ятовує і відтворює дитина. Можна сказати, що коліскові сприяють ранньому мовленнєвому розвитку, оскільки чим раніше починаєш розмовляти з малюком, чим частіше це робиш, тим скоріше і правильніше починає говорити він сам.

Колісанки допомагають ознайомити дитину з навколишнім світом, сприяють її мовленнєвому, розумовому, емоційному й естетичному розвитку.

Виконання коліскових пісень і пісень взагалі сприяє розвитку музичних здібностей дітей. На дев'ятому місяці життя в дитини підвищується чутливість до голосу матері, до музичних звуків. Це унікальний «музичний» період у житті дитини. Малюк навіть кидає свою улюблену іграшку і починає розкачуватися в такт музиці, почувши звуки мелодії, що йому подобається.

Коліскові пісні бувають народними, авторськими або імпровізованими, які складає сама мати, використовуючи з цією метою будь-які вірші. Колісанки увібрали в себе те, що так потрібно немовляті: звук голосу матері, її лагідні слова, її творчу енергію, ритм рухів коліски.

Використання колісанок у дошкільних закладах сприяє адаптації дитини до нових умов. Вступ до дитячого садка пов'язаний з багатьма труднощами: зміною режиму й умов життя, розширенням найближчого оточення завдяки знайомству з новими людьми, — тому вихователю необхідно допомогти дитині зробити перші самостійні кроки в новому, незнайомому середовищі. Для більшості дітей у період адаптації найбільш складним є процес засинання. Тому, щоб заспокоїти дитину, вихователь може взяти її на руки і заколисати. Коліскова пісня стане в пригоді тоді, коли треба привчити дітей до режиму дня. Так, готуючи

малюків до денного сну, вихователь може використати магнітофонний запис колискових у власному виконанні або у виконанні професійних співаків.

Таким чином, завдання виховати дитину спокійною, лагідною, з добре розвиненим мовленням розв'язується за допомогою колискових пісень.

ЗАБАВЛЯНКИ

Культура материнства складалася протягом багатьох століть. Складовою цієї культури є поезія пестування, до якої, крім колискових пісень, належать різні забавлянки: пестушки, потішки, утішки, пісеньки. Вони дають дитині перші уявлення про світ, перші педагогічні настанови, сприяють її ранньому мовленнєвому розвитку, здійснюють естетичний вплив, сприяють фізичному розвитку, координують рухи малюка.

Пестушки становлять найбільшу групу забавлянок. Це коротенькі віршики, які виконують у поєднанні зі своєрідними рухами чи вправами. Вони спрямовані на зміцнення фізичного та психічного розвитку немовляти. Наприклад, «Потягушки», «Купалися ластів'ята», «Дибудибудибки!» тощо.

Потішки — це особливі забави дорослих з малими дітьми, елементарні словесно-рухові ігри з пальчиками, ручками, ніжками. Їх головна мета — розвивати дрібні м'язи, увагу, зосередженість та мовлення дитини. Це перша своєрідна «школа гри». Наприклад: «Ладки», «Сорока-ворона», «Горошок-бобошок» тощо.

Утішки — невеликі віршики, призначені для того, щоб заспокоїти дитину, вплинути на її психічний стан. Наприклад: «Цить, дитино, цить, не плач».

Пісеньки — віршики, якими розважають дітей. Від потішок вони відрізняються тим, що не супроводжуються певними ігровими діями. Переважно мають гумористичний зміст, виражений у діалогічній формі. Наприклад: «Коточку, де ти був?», «Рановранці на лузі», «Летів горобчик» тощо.

Забавлянки не мають канонічного, усталеного тексту. Тому їх тексти можна змінювати, доповнювати словами, які стосуються конкретної дитини.

За допомогою забавлянок малюк включається в ситуацію спілкування, яка активізує його інтерес до навколишнього світу. Ці твори можна використовувати під час гри з дітьми, а також під час купання, умивання, переодягання, годування, коли треба розважити дитину, заспокоїти її тощо.

КАЗКИ

Найулюбленишим жанром дітей є народна казка, в основі якої лежить захоплююча розповідь про вигадані події та явища, які малюк сприймає і переживає як реальні.

Перші казки, з якими знайомиться дитина раннього віку, — це «Курочка Ряба», «Ріпка», «Колобок», «Рукавичка». Вони з'явилися за сивої давнини і мають певні особливості, які враховують психологію дітей раннього віку. Вони невеликі за обсягом, прості за будовою, в них часто використовуються діалоги. Слухання казки полегшується завдяки наявності в ній певного ритму, численних повторів.

Діти раннього віку краще сприймають казку, якщо дорослий розповідає її, а не читає. Впродовж першого року життя малюк сприймає казку як музику, як звучання рідного голосу, як гру, тому, розповідаючи казку, слід передусім звертати увагу на інтонацію, міміку, жести.

На другому році життя малюк починає цікавитися змістом, розуміти його. На третьому році життя діти швидко впізнають і легко сприймають знайомі казки. Їм подобається брати участь у спільному з дорослим переказі казки, коли дорослий починає фразу, а малюк її продовжує. Залучення дитини до бесіди на основі використання запитань на зразок «хто?», «який?», «де?», «чому?» привчає дітей стежити за змістом й аналізувати текст.

Найбільш повного сприйняття можна домогтися, якщо багаторазово розповідати казки та використовувати елементи драматизації. Ці прийоми роботи над казкою викликають велике задоволення в малюків. Дітям подобається відтворювати рухи, характерні для героїв казок (як тягнули ріпку, як стрибає зайчик, як пересувається ведмідь тощо) та інтонаційні особливості мовлення персонажів. Це сприяє творчому розвитку дітей.

ЩО І ЯК ЧИТАТИ ДІТЯМ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ЖИТТЯ

Молодший дошкільний вік — важливий період у формуванні активного інтересу до навколишнього й бажання спілкуватися, підтримувати контакт з різними людьми.

Важливим засобом забезпечення такого контакту є художня література. Дитина дошкільного віку є слухачем, оскільки самостійно читати ще не вміє. Тому читання художнього твору

забезпечує, з одного боку, спілкування дитини з дорослим, а з іншого — знайомить малюка із загальнолюдським досвідом, відображеним у книзі.

Цікаві й доступні твори для дітей молодшого дошкільного віку представлені в розділі «*Твори для дітей молодшого дошкільного віку (четвертий рік життя)*», що спрямований на забезпечення загального мовленнєвого розвитку дітей і дозволяє продовжити і розширити роботу, передбачену в першій частині хрестоматії.

Матеріали другого розділу можна використовувати для читання і розповідання дітям, розучування напам'ять, формування навичок переказу, збагачення й активізації словникового запасу тощо.

Організуючи роботу з дітьми молодшого дошкільного віку над художніми творами, слід мати на увазі, що:

- ☀ розуміння тексту залежить від особистого досвіду дитини;
- ☀ діти легко встановлюють та усвідомлюють зв'язки, коли події ідуть послідовно одна за одною;
- ☀ у центрі уваги дитини знаходиться головний персонаж, але діти, як правило, не розуміють його переживань, мотивів учинків;
- ☀ емоційне ставлення до героїв у дітей яскраво виражене.

Однією з особливостей сприйняття літературного твору дітьми є співпереживання героям. Малюк ставить себе на місце героя, подумки діє разом із ним, бореться з його ворогами. У дитини виникає інтерес до долі героя, що змушує її стежити за перебігом подій і переживати нові почуття. Сприйняття носить надзвичайно активний характер. За даними О. В. Запорожця, Л. С. Славіної, активне ставлення іноді виявляється в несподіваних діях: діти вимагають переробити твір, якщо його кінець здається їм несправедливим, псують ілюстрації (зафарбовують або видряпають зображення негативних персонажів). Дитину не задовольняє невизначеність ситуації, коли невідомо, хто з героїв хороший, а хто — поганий. Вона відразу намагається виділити позитивних героїв, емоційно співчуває їм і прагне в будь-який спосіб допомогти (вигуками попередити про небезпеку, знищити перешкоди, зображені на ілюстраціях, тощо). Діти не люблять поганого кінця, герой повинен бути щасливим.

Дитяче сприйняття відрізняється наївністю. Малюк недостатньо чітко відокремлює зміст твору від життя. І лише після п'яти років мистецтво слова стає для дитини самоцінним. Уміння сприймати літературний твір і разом зі змістом усвідомлюва-

ти особливості художньої виразності не виникає спонтанно. Воно формується поступово впродовж усього дошкільного віку.

Для ознайомлення дошкільників із художньою літературою використовують різні прийоми формування повноцінного сприйняття твору:

- ✿ виразне читання вихователя;
- ✿ бесіда про прочитане;
- ✿ повторне читання;
- ✿ розглядання ілюстрацій;
- ✿ пояснення незнайомих слів тощо.

У роботі з дітьми четвертого року життя одним із найважливіших прийомів, які поглиблюють розуміння змісту й засобів виразності тексту, є повторне читання. Діти люблять багаторазово слухати знайомі вірші, оповідання, казки. Читаючи твори повторно, необхідно точно відтворювати первісний текст.

Невеликі за обсягом твори повторюють відразу після першого читання, великі вимагають певного часу для осмислення. Можливе перечитування окремих, найбільш цікавих для дитини частин. Повторне читання всього твору доцільно провести через невеликий відрізок часу (2–3 тижні). Вірші, потішки, короткі оповідання можна повторювати частіше. Розглянемо більш детально особливості організації роботи з дітьми в процесі ознайомлення їх із творами різних жанрів.

ФОЛЬКЛОРНІ ТВОРИ

Важливе значення в мовленнєвому розвитку дітей молодшого віку відіграє фольклор.

На четвертому році життя продовжують використовувати колискові, забавлянки (пестушки, потішки, утішки), пісеньки. Особливістю методичної роботи над такими творами на цьому віковому етапі є використання їх в ігровій діяльності дітей, а також принагідно у відповідній життєвій ситуації. Так, наприклад, заколисуючи ляльку, дитина співає знайому колискову пісню.

У цьому віці значно розширюється жанрове розмаїття фольклорних творів для дитячого читання, завдяки тому що зростають можливості дітей щодо їх сприйняття й розуміння. Дітей ознайомлюють з примовками, закличками, безкінечними віршами, надокучливими казками.

Примовки (від слова «примовляти») — це короткі, переважно віршовані звернення до тварин, птахів, комах, передражнювання пташиних голосів, а також своєрідні приказки для припинення

гикавки, в разі якщо випадали молочні зуби тощо. Примовки, як правило, виконують індивідуально.

Заклички (від слова «закликати») — пісенне звернення до явищ природи: сонця, дощу, вітру, веселки, хмари з проханням допомогти. Заклички виконують колективно.

Безкінечні вірші — це твори, які не мають кінця. Їх текст постійно повторюється, тому що останній рядок передбачає повернення до початку вірша.

Надокучливі казки — це короткі жартівливі вірші, що нагадують казку, яка несподівано закінчується. Найчастіше ці твори використовують для того, щоб заспокоїти дітей і переключити їх увагу на інший вид діяльності, коли вони надокучають, тобто надто наполегливо вимагають розповісти казку.

У молодшому дошкільному віці велике значення має виховання звукової культури мовлення. У цей час необхідно вчити малюків промовляти віршовані твори повільно, чітко вимовляючи кожне слово. Багаторазове повторення безкінечних віршів, надокучливих казок, закличок тощо сприяє розвитку артикуляційного апарату дитини.

ЗАГАДКИ

Загадка — це короткий опис предмета або явища, який може подаватися у віршованій або прозовій формі й містить пряме чи приховане запитання.

Використання загадок у роботі з дітьми дошкільного віку має надзвичайно важливе значення. Вони сприяють активізації пізнавальної діяльності, формуванню навичок логічного мислення, розвитку кмітливості, спостережливості, уяви, стимулюють дитячу словотворчість. Загадки допомагають розширити уявлення дитини про навколишній світ, показуючи їй знайомі предмети з незвичного боку або розкриваючи якісь нові аспекти дійсності.

Для того щоб використати дидактичний потенціал загадки, вона має бути доступною дітям, тобто відповідати віковим та психологічним особливостям дітей. Тому загадки про одну й ту саму річ або предмет у молодшому і старшому дошкільному віці повинні бути різними.

Дітям молодшого дошкільного віку пропонують загадки про знайомі предмети і явища, які викликають у них позитивні емоції. Найчастіше це загадки про свійських тварин. У таких загадках описуються характерні ознаки зовнішнього вигляду (колір,

форма, розмір), добре знайомі дитині відзначені ознаки об'єкту (голос тварини, чим вона харчується, поведінка тощо).

Перш ніж пропонувати малюку загадку, доцільно провести підготовчу роботу: розглянути зображення тварини, звертаючи увагу на ті ознаки, які потім будуть відображені в тексті. Лише потім дорослий читає загадку і називає відгадку.

ВІРШІ

Особливе місце в розвитку дитини посідають вірші. Робота з ними повинна бути спрямована на розвиток уміння сприймати й виразно розповідати вірші, на виховання в дітей художнього смаку і любові до поезії.

Вірші впливають на дитину силою й чарівністю ритму, мелодики, дітей приваблює до себе світ звуків. У вірші виділяють зміст художнього образу й поетичну форму (мелодику, ритмічність), але необхідно вчити дитину розуміти й сприймати їх у поєднанні.

У молодшому дошкільному віці дітям легше запам'ятати вірші, у яких наявні образність, лаконізм, предметність; які містять багато дієслів та іменників; у яких конкретність, образність поєднується з динамікою дії.

У роботі з дітьми цього віку для вивчення напам'ять використовують невеликі за обсягом твори, у яких описуються діти, знайомі іграшки і тварини. Як правило, це чотиривірші, зрозумілі за змістом, прості за композицією, які мають явно виражену риму.

Оскільки в дітей четвертого року життя ще недостатньо розвинена здатність до довільного запам'ятовування, то на заняттях не ставиться завдання запам'ятати вірш. Вірші заучуються в процесі багаторазового повторення тексту (5–6 разів). Дитині четвертого року життя вихователь пропонує повторювати рядки разом з ним, а потім просить її розповісти весь вірш, при цьому потихеньку підказуючи слова, які малюк забув. За необхідності вихователь разом з деякими молодшими дошкільниками повторює вірш: він починає — дитина закінчує рядок. Після такої вправи завдання для дитини ускладнюється: вона має повторити за вихователем цілу строфу (2–4 рядки). Дітям молодшого дошкільного віку для запам'ятовування потрібна наочність, іноді навіть театралізація вірша під час його відтворення.

Для запам'ятовування дітям краще пропонувати вірші, у змісті яких наявні ігрові дії. Щоб зацікавити і захопити дітей повторювати такі вірші, вихователь може використати елементи гри (відтворення певних рухів, ігрових дій тощо).

Ознайомлення дітей з ліричними віршами про природу бажано планувати під час прогулянок. Вихователь читає перший раз такі вірші тоді, коли малюки підготовлені до сприйняття явища природи, охоплені відповідним настроєм.

Для того щоб поетичні твори естетично впливали на дітей молодшого дошкільного віку, необхідно багаторазово повертатися до них, використовуючи у відповідних ситуаціях.

КАЗКИ

Особливе місце у вихованні й розвитку дітей посідають казки. Для молодшого дошкільного віку найбільш доступними є народні казки про тварин: «Солом'яний бичок», «Коза-Дереза», «Півник і двоє мишенят», «Курочка та півник», «Пан Коцький», «Лисичка-сестричка і Вовк-панібрат» тощо.

Казки про тварин є одними з найдавніших. У них відсутні чарівні предмети, але є елемент таємничості, незвичайності, який приваблює, захоплює дітей. Ці казки вирізняються тим, що в них тварини й птахи розмовляють і діють, як люди. Більш того, часто образ тварини поєднує риси тварини і людини. Найбільш популярними персонажами казок про тварин є лисиця, вовк, ведмідь, коза, півень. Тварини зазвичай мають певні характеристики: вовк — дурний і жадібний, лисиця — хитра й улеслива, ведмідь — вайлуватий і незграбний, півень — довірливий і працьовитий. Інколи казки містять невелику мораль, у якій засуджуються негативні риси характеру, і мають своєрідну кінцівку.

Казки про тварин прості й легко сприймаються дітьми, оскільки один і той самий епізод може повторюватися кілька разів. У них часто використовуються діалоги, пісеньки, що дозволяє залучати дітей до розповідання. Підсиленню інтересу до сюжету казки, полегшенню процесів розуміння і запам'ятовування сприяє римування і ритмізація.

Казки про тварин допомагають знайомити дітей із навколишнім світом, взаємостосунками між персонажами казки, взаємозв'язками між окремими предметами.

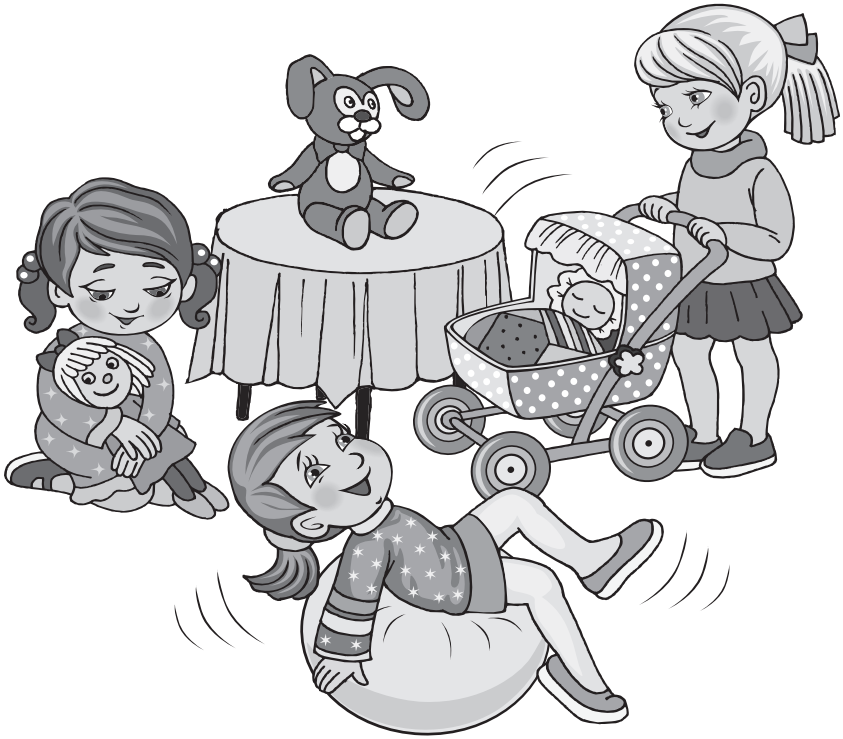
Діти молодшого дошкільного віку, як і раннього, краще сприймають казку, якщо дорослий її розповідає, а не читає.

Після читання твору дорослий допомагає дітям згадати цікаві моменти, повторити характеристики персонажів, назвати звертання, які повторюються, допомагає запам'ятати цей матеріал і навчитися відтворювати його з різними інтонаціями. Дітей навчають передавати зміст знайомих казок, розповідати за ілюстраціями.

ТВОРИ ДЛЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ

(ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО ТРЬОХ РОКІВ)

❁ КОЛИСКОВІ ❁

КОТИКУ СІРЕНЬКИЙ

Котику сіренький,
Котику біленький,
Котку волохатий,
Не ходи по хаті,
Не ходи по хаті,
Не буди дитяти.
Дитя буде спати,
Котик воркотати.
Ой на ката, на воркота,
На дитинку дрімота.
А-а, а-а, а-а-а!

ПІШОВ КОТИК У ЛІСОК

Пішов котик у лісок,
Найшов котик поясок,
За люлечку прив'язав
Та дитину покачав.

ЗАХОТИЛА МИЛОЧКА СПАТИ

Захотіла Милочка
Спати,
Кулачками тре
Оченьята.
Зачекай-но, Милочко,
Трішки:
Постелю для тебе я
Ліжко.
Покладу тебе
Й заспіваю:
— Люлю-люлі-люленьки,
Баю!

Грицько Бойко

ПІВНИКУ, НЕ СПІВАЙ

Кукуріку! Кукуріку!
Півник розбудив Марійку.
Ой ти, півнику горлатий,
Не співай у ранній час!
Ще Марійці треба спати,
Бо вона маленька в нас.

Марія Познанська

ЛАДКИ

Полягали ладки
На подушку спатки.
Снилась ладкам хата,
Куручка чубата,
Снились два ведмеді

На велосипеді.
А іще приснилося:
Сонечко вкотилося
Крізь вікно до хати —
То й пора вставати.

Андрій М'ястківський

ЛЮЛІ, ЛЮЛІ, ЛЮЛІ

Люлі, люлі, люлі,
Прилетіли гулі,
Гулі, гулі, голуби,
Сірі, білі та рябі.
Поскладали
Гулі крильця,
Посідали
Всі на бильця,
Стали думать-
Міркувать:
Що Маринці дарувать?
Дарували
Черевички,
Щоб ходити
До кринички,
Щоб у ніжки-ходунці
Не кололи камінці.
Дарували їй
Хустинку,
Щоб пов'язувать
Маринку,
Щоб гаряче сонечко

Не палило донечку.
Дарували їй
Перинку —
Укладати спать
Маринку,
Щоб дівчатко-золотко
Спало тихо й солодко...
Спить у ліжечку дитина.
Тихі сні до неї линуть
Через балки та горби,
Наче білі голуби.

Наталя Забіла

СПАТИ ЧАС

Годі, діти, спати час!
Вітер сердиться на вас,
Стука в двері, у вікно:
— Вже поснули всі давно!
Сплять вже киця й кошенята,
Півник, квочка і курчата,
Вже й горобчики мовчать.
Діти, в ліжко! Час вам спать!

Катерина Перелісна

ОЙ НУ, ЛЮЛІ, ЛЮЛІ

Ой ну, люлі, люлі,
Налинули гупі.
Сіли на воротях
В червоних чоботях.

Сіли на колиці в червонім намисті.
Стали думать і гадать,
Чим дитину годувать:
Чи вареничком,
Чи вареннячком,
Чи кашкою, чи борщем,
Чи пшеничним калачем?

ДОНЯ ХОЧЕ СПАТИ

У моєї доні
Оченьята сонні,
Рученьки мов з вати, —
Доня хоче спати.
Ніч прийшла тихенька.
Спи, моя гарненька.

Платон Воронько

КАЗОЧКА

До нашої теплої хати
Приходила казочка спати,
Та чи спала, чи не спала —
Її колисанку колихала.
А як рано діти встали,
То гостинці добрі мали:
Тому — зайчик-стрибайчик,
Тому — котик-воркотик,
А найменшому — Іванку —
Дала казка вишиванку.

Андрій М'ястківський

